

Landelijke Adviesgroep EerstelijnsGeneeskunde voor Ouderen

In deze nieuwsbrief:

Pagina 1 Samenvatting enquête onder kaderhuisartsen ouderengeneeskunde 2012

Pagina 2 Laego-tweedaagse 2013 'Nieuwe ontwikkelingen'

Pagina 3 Nieuws

Agenda *zie ook onze website*

Begin april krijgt de Laego site 'een nieuw jasje', www.laego.nl

30 mei 2013
6^e Landelijk congres 'Complexe ouderenzorg' Voor meer informatie klikt u op [deze link](#).

7 juni 2013
Afstuderen kaderhuisartsen ouderengeneeskunde

7 juni 2013
Laego middagsymposium

20 juni 2013
Congres Toekomst van de ouderenzorg 2014, Rotterdam. Zie [link](#).

12 november 2013
Resultaten nationaal programma ouderenzorg, Den Bosch. Zie website [NPO](#)

Colofon

Samenstelling nieuwsbrief:
Annet Wind
Vormgeving: Leander Teepe

Laego bestuur:
Frank van Kemenade, voorzitter
Ragnhild Vrijaldenhoven-Haitsma, secretaris
Willem Vos, bestuurslid
Annet Wind, bestuurslid
Fabienne de Witte, penningmeester

www.laego.nl

Samenvatting enquête onder kaderhuisartsen ouderengeneeskunde 2012

Door Claudia de Waard, Ragnhild Vrijaldenhoven-Haitsma en Annet Wind

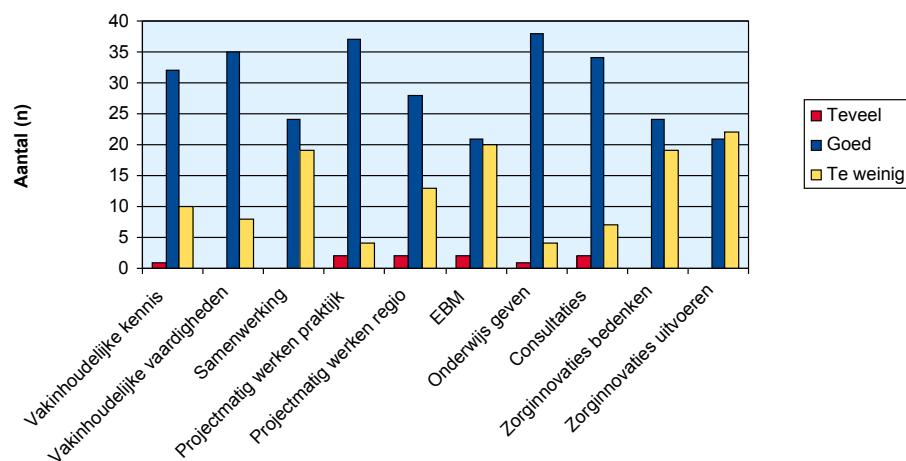
Omdat de NHG-kaderopleiding ouderengeneeskunde al weer vijf jaar bestaat, hebben we een enquête gehouden met betrekking tot de werkzaamheden van kaderhuisartsen ouderengeneeskunde, de aansluiting van de opleiding bij de praktijk en de betrokkenheid bij activiteiten van Laego.

Van de 68 afgestudeerde kaderhuisartsen ouderengeneeskunde (KH OG) hebben er 43 de enquête ingevuld, een representatieve respons van 62%, verspreid over alle jaren. Van de 43 respondenten zijn er 36 werkzaam als kaderhuisarts ouderengeneeskunde, zowel op praktijkniveau (86%), regionaal niveau (86%) en ook landelijk (56%). De KH OG die in een samenwerkingsverband werkzaam zijn, maken ook de meeste uren daarin als KH OG, gemiddeld 10,5 uur per maand. Hierbij gaat het veelal om praktijkorganisatie en advies, maar ook om onderwijs aan collega's (artsen en anderen). Slechts in 6% krijgt men hier een aparte vergoeding voor. De respondenten besteden gemiddeld zeven uur per maand aan werkzaamheden als KH OG op regionaal niveau. Ook hierbij gaat het vooral om beleidsadvies en onderwijs. Deze

werkzaamheden worden in 68% van de gevallen vergoed. Degenen die op landelijk niveau werkzaam zijn, doen dit vooral voor ten behoeve van het onderwijs (maken en geven) en met betrekking tot beleidsontwikkeling.

De kaderopleiding ouderengeneeskunde (KO OG) sluit inhoudelijk goed aan op de eisen vanuit het werkveld. Het oordeel van de deelnemers op onderdelen is weergegeven in figuur 1. Vooral de onderdelen vakinhoudelijke vaardigheden, het projectmatig werken in de praktijk, het onderwijs geven en de consultaties blijken goed aan te sluiten bij de praktijk. In de loop van de jaren zijn er inhoudelijke aanpassingen geweest in de opleiding, met name met betrekking tot de vakinhoudelijke kennis, het projectmatig werken en het EBM onderwijs. De scoring van deel-

Figuur 1: Aansluiting KO OG op de praktijksituatie.

nemers uit de latere jaren is op deze onderdelen (nog verder) verbeterd.

Het valt op dat de thema's samenwerking en zorginnovaties nog steeds als 'te weinig' beoordeeld worden. Dit blijven belangrijke aandachtspunten binnen de opleiding en we zullen opnieuw kijken hoe we de onderwijsprogramma's hierop kunnen aanpassen.

De respondenten zien Laego vooral als een platform om kennis en ervaring uit te wisselen (93%). Ook de profilering als eerstelijns expertgroep en het

invloed uitoefenen op het landelijke beleid wordt belangrijk gevonden (88%). Daarnaast heeft Laego belangrijke taken met betrekking tot het organiseren van nascholing voor KH OG (79%) en het versterken van de positie van de KH OG (72%). Tevens bleek dat 60% van de respondenten bereid is om zelf een actieve bijdrage te leveren aan Laego. Nu al neemt 91% deel aan een intervisiegroep met KH OG of aan een regionale werkgroep ouderenzorg. Vrijwel alle respondenten (95%) hebben zich laten registreren bij het CHBB als kaderhuisarts ouderengeneeskunde.

Concluderend blijkt dat we trots mogen zijn op zo'n actieve groep kaderhuisartsen, die bijna allen actief zijn binnen de ouderengeneeskunde, op alle niveaus. We mogen ook trots zijn op de kaderopleiding ouderengeneeskunde, die met enkele aanpassingen prima door kan gaan op de ingeslagen weg, en op onze expertgroep Laego! De jaarlijkse tweedaagse nascholing van Laego is een goed en stimulerend bindmiddel en kent een hoge opkomst.

LAEGO-tweedaagse 2013 'Nieuwe ontwikkelingen'

Door **Claudia de Waard, Ragnhild Vrijaldenhoven-Haitsma en Annet Wind**

Op donderdag 31 januari en vrijdag 1 februari jongstleden vond alweer de derde LAEGO-tweedaagse in Driebergen plaats. Het aantal deelnemers houdt gelijke tred met het aantal kaderhuisartsen zodat liefst 75% aanwezig was. Dit jaar was de organisatie in handen van Jan Roffelsen en Moniek Peeters.

Na het welkomstwoord door de voorzitter Frank van Kemenade was het woord aan prof. Jacobijn Gussekloo. Zij opende de tweedaagse met een doorkijk in de actuele wetenschap omtrent internationaal onderzoek naar ouderen met een schildklierafwijking. Tevens was dit een oproep om mee te doen met het vervolgonderzoek wat binnenkort gaat starten.

Na de pauze waarin weer stevig bijgepraat werd waren er twee parallelsessies.

In de ene sessie kregen we van Jeanet Blom een eerste voorproefje van de resultaten van de studie ISCOPE (Integrated Systemic Care for Older People). Hieruit blijkt dat door dit systeem van proactieve samenhangende zorg, de huisartsen meer grip en meer oog voor het functioneren van de oudere hebben.

In de andere sessie presenteerde Karen Keysers op enthousiaste wijze de nieuwe inzichten omtrent (poly) farmacie. Uiteraard met een update van de richtlijn polyfarmacie, maar ook een

toelichting op de STRIP (Systematic Tool to Reduce Inappropriate Prescribing, ontwikkeld door Ephor, expertisecentrum pharmacotherapie bij ouderen).

Na een prima lunch presenteerde prof. Philip Scheltens de nieuwe ontwikkelingen inzake diagnostiek en behandeling bij dementie. Zijn take-home-messages: er is een belangrijke relatie tussen dementie en medische voeding, en geheugenproblemen zijn niet altijd de eerste symptomen van dementie. "Staar je daar dus niet blind op als huisarts." Hier werd nog flink over gediscussieerd.

Het tweede middag onderdeel was gericht op uitwisseling van de onderlinge activiteiten van de kaderhuisartsen. Hiertoe werden een aantal groepen

Jan Roffelsen en Moniek Peeters, de organisatoren van de LAEGO-tweedaagse.

gevormd met aandachtsgebieden als automatisering, samenwerking, onderwijs, richtlijnen en beleid. Bij de presentatie op vrijdag bleek dat de kaderhuisartsen op al deze gebieden druk bezig zijn en elkaar hierin kunnen ondersteunen en stimuleren.

Na een kleine pauze was er een toelichting over de documentaire 'Dementie en dan?' door Ireen van Ditschuyzen. Deze documentaire, waar diverse kaderhuisartsen hun medewerking aan hebben verleend, zal in de campagneweek van 20-29 september 2013 te zien zijn.

Na een hele dag zitten en een drankje was het meer dan tijd voor ontspanning. Deze keer hadden de organisatoren een tai chi les geregeld, waar iedereen vol enthousiasme aan meedeed.

Vrijdagochtend werd al vroeg begonnen met een druk bezochte algemene ledenvergadering van LAEGO, waar de kaderhuisartsen uit Den Haag aanboden de volgende tweedaagse op 23 en 24 januari 2014 te organiseren.

Hierna presenteerde prof. Hans van Delden Advance Care Planning: vroegtijdige zorgplanning en reanimatiebeleid. Uit de presentatie en de discussie met de deelnemers was de conclusie dat het gesprek met de cliënt moet gaan over de wensen die hij/zij heeft met betrekking tot de rest van het leven, welke rol de omgeving hierbij speelt en hoe de huisarts hierbij kan helpen.

De vrijdag werd afgesloten met een forum over de randvoorwaarden voor

goede eerstelijnszorg. Hiertoe waren Hetty Suurd (SO, Novicare), Marith Rebel en Ale Gercama (beiden LHV) en Tony Poot (LUMC, MOVIT) uitgenodigd. Na korte voordrachten over de huidige en de toekomstige situatie ontspan zich een levendige discussie onder leiding

Voor de terugreis nog een drankje en voor enkelen filmopnames voor de film 'Dementie en dan?'.

Het was weer een zeer geslaagde tweedaagse die voor de derde keer op rij met een ruime 8 beoordeeld werd.

De middagdiscussie op vrijdag.

van Annet Wind over kansen en bedreigingen in de hele eerstelijnsouderenzorg. Het is zaak om nu met voorstellen te komen en deze uit te proberen in de praktijk. De toezegging van de LHV ons hierbij te ondersteunen en het voorstel voor een website voor good practices en een meldpunt voor knelpunten te openen is een concreet begin.

Dank aan Jan en Moniek en de andere kaderhuisartsen van OMA Zuid (Ouderenzorg Mooi Anders Kaderhuisartsen ouderengeneeskunde Zuid-Nederland) voor jullie uitstekende organisatie en Den Haag veel succes voor 2014.

Nieuws

- Op 4 april publicatie van de multidisciplinaire richtlijn en LESA: "Anticiperend besluitvorming over reanimatie bij kwetsbare ouderen".
- Laego is een samenwerking aangegaan met Christel Care om scholingen voor praktijkverpleegkundigen en praktijkondersteuners op te zetten in Nederland. In mei en juni starten de nieuwe cursussen in Zeist en Zwolle. Voor meer informatie: www.christelcare.nl
- Op 12 September start Kaderopleiding Specialist Ouderengeneeskunde. Voor meer informatie: zie [link](#).
- Op 19 September start Kaderopleiding Ouderengeneeskunde. Voor meer informatie: zie [link](#).
- Resultaten NPO (Nationaal Programma Ouderenzorg). Voor meer informatie: zie www.nationaalprogrammaouderenzorg.nl